

met kleine cellen gebruiken bij zware dracht (of bij sterk voeren)!

- Zwakke volken bouwen eerder kleine cellen dan grote omdat zij hun broednest willen vergroten.
- Kunst- of natuurzwermen zijn beter geschikt.
- Kunstraat in het centrum van het broednest of tussen raten met broed hangen.
- Hoogstens twee kunstraten tegelijk uit laten bouwen.
- Als er een darrenraat beschikbaar is vermindert dat de drang om kunstraat te veranderen in darrenraat.

Zelfs bij volken die kleincellige kunstraat goed uitgebouwd hebben, zijn er problemen bij de eerste broedcycli. De grote voedsterbijen hebben duidelijk problemen bij de broedzorg. In veel volken vindt men daarom raten broed met het bekende hagelschotpatroon, zoals men dat aantreft bij te oude koninginnen of bij extreme inteelt. Als er een deel van het broed is uitgelopen, zijn er spoedig kleinere voedsterbijen en lost het probleem zichzelf op.

In twee stappen te werk gaan

De beste ervaringen hebben we met zwakke kunstzwermen opgedaan, die eerst op kunstraat met een celdoorsnede van 5,1 mm werden gezet. Met deze middelmatige celgrootte kunnen bijna alle bijenvolken

uit de voeten. Om verwisselingen te voorkomen moeten de raampjes op de bovenlat gemerkt worden met de M voor medium (5,1) en de K voor klein (4,9 mm). Zodra er voldoende bouwbijen aanwezig zijn, die uit de middelmatige cellen gekomen zijn, dus na ongeveer 5 weken, kunnen kunstraten met 4,9 mm cellen gegeven worden, hoogstens twee tegelijk. Deze moet beslist direct tegen het broednest aan gehangen worden, beter nog tussen twee ramen broed. De raten met 5,1 mm cellen worden later naar het randbereik van het broednest verschoven. Daar kunnen ze zonder meer als zelden bebroede raten blijven.

De honingkamer

In niet beïnvloede natuurbouwvolken zijn de cellen in de honingopslagruimte groter. Daarom is het aan te bevelen in de honingkamer voortaan grote celmaten van 5,4 tot 5,5 mm in te zetten; te meer daar het uitbouwen van cellen met kleine maten daar bijzonder problematisch is.

Oorspronkelijk artikel: Zurück zur kleine Biene? Teil 3: Umstellung auf kleine Wabenzellen door Thomas Kober, Auerschmiede 7, 83737 Irschenberg
ImkerieKober@aol.com. Gepubliceerd in ADIZ, juni 2003, pagina 8 e.v. vertaald en bewerkt door M.J. van Iersel.

319

bijen

DE LEZER SCHRIJFT

Raampjes zonder draad of kunstraat

In de biologisch dynamische bijenhouderij is het gebruikelijk te werken met raampjes zonder draad of kunstraat. Enkele jaren geleden ben ik ertoe overgegaan deze raampjes te gebruiken. Omdat de raat echter niet zo stevig in het raampje zit is het lastig te gebruiken. Je moet het raampje goed recht houden of de raat breekt af.

De raampjes die ervoor gebruikt worden hebben aan de bovenkant een driehoekig latje waar de bijen hun raat aan bouwen. Om steviger vastzittende raten te krijgen en raten die je ook kunt slingeren, heb ik het volgende bedacht: als de driehoekige vorm de bijen uitnodigt te bouwen, waarom dan niet ook aan de zijkant driehoekige latjes?

Aldus raampjes gemaakt met zowel aan de toplat als aan de zijkanten driehoekige latjes. En wat blijkt... ze bouwen keurig rondom vast!

Stevig genoeg om te slingeren of voor heerlijke raathoning!

Ik heb deze latjes aan collega-imkers uitgedeeld om uit te proberen. Het werkt prima mits de kasten goed horizontaal staan, hellen ze over dan werkt het niet. De bijen bouwen hun raat loodrecht naar beneden en komen dan niet keurig op de onderlat van het raampje uit. Het wordt dan een 'brouwsel'. Bij deze raampjes is het spannen van de draden natuurlijk overbodig.

Van het afwezig zijn van deze metalen draden zegt men dat het de communicatie in het volk verbetert, de draden zouden 'stoorzenders' zijn voor trillingen. Verder is mij gebleken dat wanneer ik zowel ramen met kunstraat als met driehoekige latjes in het volk heb, ik de koningin vrijwel altijd vind op de zelfbouwraat.

Voor meer info kunt u me altijd mailen of bellen.
met vriendelijke groet Wendy Frehé, Stevensbeek (N.-Br.), 0485-38 13 39, E: frehe@hetnet.nl
Wendy Frehé, Stevensbeek